

ДО

Г-ЖА ДЕНИЦА САЧЕВА
МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

Относно: Отправено искане за предложения по Закона за социалните услуги

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО САЧЕВА,

С настоящото писмо представяме на Вашето внимание становището на 36 организации в отговор на отправената покана за подаване на предложения по Закона за социалните услуги.

Ние смятаме, че **социалната система в страната е в застои, налице са редица нерешени проблеми** – съществуват цели райони, в които услугите са недостатъчни или напълно липсват, при голяма част от услугите подкрепата е частична, недостатъчна, хаотична и често твърде закъсняла. За съжаление, в голяма част от случаите социалните услуги се предоставят само на хора, които имат вече сериозен проблем. Почти липсват превенция, ранна детска интервенция и прилагане на адекватна навременна помощ. За това и от години има заявка за необходимостта от нормативна промяна, която да постави основите за предоставяне на достъпна, навременна, индивидуализирана, компетентна и качествена подкрепа на нуждаещите се. Такава промяна е заложена в Закона за социалните услуги.

Това е причината да **настояваме Законът за социалните услуги да влезе в действие** и да се пристъпи към разработване на подзаконовата нормативна база. Ние имаме пълна готовност да продължим да участваме активно и конструктивно в процеса. За нас е притеснително отлагането с 6 месеца на влизането на закона в действие след като бяха проведени дискусии, обществени консултации и оценка на въздействието в последните 5 години¹, единствено на основание, че определени групи не са се включили в дебата. Всяко отлагане забавя възможността нуждаещите да получат адекватна подкрепа, и по този начин общественият ресурс се използва целесъобразно и ефикасно.

Особено притеснително е, че като аргументи за преразглеждането на ЗСУ се приемат тези, които отричат съществуващите в последните 20 години българска социална практика, утвърдени термини и понятия, както и се поставят под въпрос достижения, които социалната система в страната е постигнала в интерес на уязвимите групи хора. Поставят се проблеми, чието решение не е в обхвата на Закона за социалните услуги.

Смятаме, че трябва да обърнем Вашето внимание и към още един не толкова видим опонент на ЗСУ – а именно, **статуквото и инерцията в системата**, които има опасност да доведат до недостатъчно разработени и недостатъчно прогресивни подзаконови нормативни документи. Тази опасност не бива да бъде подценявана и паралелно на усилията, които правите за постигане на разбирателство с опонентите на ЗСУ и социалните услуги в страната, трябва да се направят усилия за изграждане на добър работен процес по изготвяне на подзаконовата нормативна база.

¹ През 2015 г. бе сформирана първата работна група за изготвяне на закон за социалните услуги.

За нас процесът както по събиране и разглеждане на предложения, така и по разработване на подзаконовата нормативна база изисква да бъдат представени и гарантирани следните важни стъпки:

1. Предварително приемане на **ясен формат на процеса**, който формат и свързаните с него срокове да позволят да бъдат разработени добри експертни предложения (като варианти за действие), които да бъдат предмет на обсъждане и дискусии;
2. Осигуряване на **широк консултативен процес** и включване на широк кръг заинтересовани страни още на етап предложения и обсъждането им. По този начин повече и различни заинтересовани страни ще могат не само да дадат предложения, но и да бъдат добре информирани за предстоящите промени;
3. Предлагане на **решения, основани на знание, опит и отговорност** – направените предложения, независимо дали се правят от държавни институции, граждански организации или експерти, да бъдат аргументирани, обосновани и анализирани с оглед на възможния резултат, който ще постигнат. Реформата не е самоцелна, тя трябва да доведе до подобряване на съществуващата система за социална подкрепа.
4. Да се отстоява твърда позиция от страна на Правителството по отношение на прилагането на Закона, който е **залегнал в Програма за управление на Правителството на Република България за периода 2017-2021 г.** - Приоритет 10: Осигуряване на равен достъп до качествени социални услуги и деинституционализация, Мерки 131 и 132.

Също така смятаме, че ЗСУ продължава да бъде **не достатъчно познат и като философия и като съдържание от всички представители на социалната система** – работещи в структурите на Агенция за социално подпомагане, общини и социални услуги, както и не е достатъчно разпознат от гражданите с оглед на подкрепата, до която ще имат достъп през него.

Необходимо е да стартира разяснителна и комуникационна кампания за неговото представяне, насочена от една страна, към хората от системата за социално подпомагане и доставчиците на социални услуги, а от друга – към широката общественост, която не е достатъчно информирана и е уязвима на дезинформация и пропаганда. Наред с дискутиране на прилагането му, е наложително разработването на редица информационни материали и публикуване по достъпен начин на разнообразна и изчерпателна информация.

Гр. София

15.01.2019 г.

С УВАЖЕНИЕ,

СНЦ "ЕКВИЛИБРИУМ"

ФОНДАЦИЯ „КОНКОРДИЯ БЪЛГАРИЯ“

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО

ФОНДАЦИЯ „СВЕТЪТ НА МАРИЯ“

**МЕЖДУНАРОДНА СОЦИАЛНА СЛУЖБА –
БЪЛГАРИЯ**

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

НГИ СИСТЕМАТА НИ УБИВА ВСИЧКИ
СДРУЖЕНИЕ ОБЩНОСТ МОСТОВЕ
ФОНДАЦИЯ "ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В
ОБЩНОСТТА"
ФОНДАЦИЯ "СИЙДЪР"
БЪЛГАРСКИ ХЕЛЗИНКСКИ КОМИТЕТ
„ГЛОБАЛНА ИНИЦИАТИВА В ПСИХИАТРИЯТА –
СОФИЯ“
ФОНДАЦИЯ „ЛАЛЕ“
ФОНДАЦИЯ "ЦЕНТЪР ОТВОРЕНА ВРАТА"
ФИЦЕ-БЪЛГАРИЯ
ФОНДАЦИЯ "НАДЕЖДА",
ФОНДАЦИЯ „ЛУМОС“
НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР КЪМ НБУ
КАРИН ДОМ
ФОНДАЦИЯ "МИСИЯ КРИЛЕ"
ФОНДАЦИЯ “АСОЦИАЦИЯ АНИМУС”
ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ И ПРАКТИКИ
НАДЕЖДА И ДОМОВЕ ЗА ДЕЦАТА - КЛОН
БЪЛГАРИЯ
ФОНДАЦИЯ „АГАПЕДИЯ БЪЛГАРИЯ“
СДРУЖЕНИЕ "ДЕТЕ И ПРОСТРАНСТВО"
ФОНДАЦИЯ "НАДЕЖДА ЗА МАЛКИТЕ"
СДРУЖЕНИЕ "АУТИЗЪМ ДНЕС"
БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА ЛИЦА С
ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ
СДРУЖЕНИЕ SOS ДЕТСКИ СЕЛИЩА БЪЛГАРИЯ
СДРУЖЕНИЕ "ГРАЖДАНСКИ ИНИЦИАТИВИ- ГР.
ЛОВЕЧ"
КАРИТАС БЪЛГАРИЯ
ФОНДАЦИЯ „ЗА НАШИТЕ ДЕЦА“
ФОНДАЦИЯ “СИМВОЛ НА ЛЮБОВТА”
ФОНДАЦИЯ „ЗДРАВЕ И СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ“
ФОНДАЦИЯ ЗА ДЕЦАТА В РИСК ПО СВЕТА
СДРУЖЕНИЕ „БЪДЕЩЕ ЗА ДЕЦАТА“